

Wat is het verschil tussen een volmacht en een levenstestament?

Geachte relatie,

Het levenstestament is tegenwoordig een onderwerp dat veel aandacht krijgt. Voor notarissen en estate planners is het levenstestament inmiddels vertrouwd terrein. Maar er worden meer termen gebruikt dan alleen het levenstestament. Voor veel mensen is dat verwarrend of kent men de termen, maar wat het precies inhoudt lijkt niet helemaal duidelijk. Geldt dit ook voor u? Dan is dit artikel voor u bedoeld.

Het overlijdenstestament versus het levenstestament

Het testament zoals we dat van oudsher kennen, regelt de situatie na overlijden. Dat was duidelijk toen er nog maar één variant was. Spreken over een 'overlijdenstestament' is dan dubbelop. Maar ongeveer 15 jaar geleden ontstond het inzicht dat het belangrijk is om zaken vast te leggen voor de situatie van wilsonbekwaamheid. Dat is de situatie dat u er nog wel bent, maar niet meer zelf kan handelen en uw wensen kunt uiten. Iemand anders moet dan namens u handelen. Het is dan handig als die persoon weet wat uw bedoelingen zijn. En natuurlijk dat u die zaken op papier zet. Hoe noemen we dan zo'n document? Het is een soort testament, maar dan voor tijdens je leven. Een levenstestament dan maar?

Kortom, als wordt gesproken over een 'testament' dan wordt daar meestal de regeling voor na overlijden mee bedoeld. En als wordt gesproken over 'levenstestament' dan wordt meestal een regeling voor wilsonbekwaamheid bedoeld.

Het ontstaan van vertegenwoordigingsbevoegdheid

Als u door wilsonbekwaamheid zelf niet meer kan handelen, moet iemand anders dat voor u doen. Hier moet dan iets voor worden geregeld. Niet iedereen kan immers zomaar van alles voor u gaan doen. Ook niet uw partner of uw kinderen. Er moet een 'vertegenwoordigingsbevoegdheid' ontstaan. Dat kan via de rechter gaan, die een bewindvoerder of een curator kan benoemen. Het is ook mogelijk om zelf iemand vertegenwoordigingsbevoegd te maken door aan die persoon een volmacht te geven.

In de praktijk worden de begrippen volmacht en machtiging door elkaar gebruikt. Hierna zal het gaan over de **volmachtgever** als degene die de volmacht of machtiging verstrekt en over de **gemachtigde** die bevoegd wordt om te handelen.

Dat een gemachtigde alles kan, wil overigens niet zeggen dat alles ook mag. Steeds geldt dat de gemachtigde alleen mag handelen in het belang van de volmachtgever. De gemachtigde moet hierbij natuurlijk ook de wensen van de volmachtgever in acht nemen.

Alleen een volmacht of een volmacht in een levenstestament?

Een algemene volmacht kan een zelfstandige regeling zijn. Het kan ook een onderdeel zijn van een levenstestament. En hiermee zijn we bij het verschil tussen een volmacht en een levenstestament. De volmacht regelt wie namens u kan handelen. Het levenstestament kan de titel van de akte zijn die de volmacht bevat. Wordt er alleen een volmacht geregeld? Dan is het logisch de akte ook 'volmacht' te noemen. Regelt u naast een volmacht nog meer zaken? Bijvoorbeeld het vastleggen van uw wensen in verschillende situaties? Dan wordt die akte tegenwoordig vaak 'levenstestament' genoemd.

Een notariële algemene volmacht

Het is gebruik om een algemene volmacht en ook een levenstestament vast te leggen in een notariële akte. Dat is niet verplicht, maar een onderhands document mist een aantal belangrijke waarborgen. Bij een notariële akte mogen we ervan uitgaan dat de volmachtgever wist wat hij deed toen hij de volmacht gaf. Waar kunnen we dat vertrouwen aan ontlene bij een onderhands document? En hoe kunnen we bij een onderhands document eigenlijk controleren of het document wel echt door de volmachtgever is opgesteld? Of dat de volmacht niet op een later moment is ingetrokken? Er zullen instanties zijn die alleen maar regelingen in een notariële akte accepteren. Kortom, vastleggen in een notariële akte is niet verplicht maar eigenlijk wel noodzakelijk.

Een algemene volmacht of een bijzondere volmacht

Een algemene volmacht geeft de bevoegdheid om 'alles' te kunnen doen. Het is ook mogelijk een volmacht voor een bepaald doel te geven. Dat wordt een bijzondere volmacht genoemd. Een bekend voorbeeld daarvan is een machtiging op een bankrekening. Bij deze volmacht mag de gemachtigde over het saldo op de rekening van de volmachtgever beschikken. De gemachtigde kan dan overboekingen doen van deze rekening, maar kan geen nieuwe rekening openen voor de volmachtgever of de paslimiet verhogen. Dat zijn zaken die niet onder de volmacht vallen en dus door de volmachtgever zelf moeten gebeuren.

Een machtiging op de bankrekening

Door deze beperkingen is een machtiging op een bankrekening geen alomvattende oplossing voor de situatie dat de rekeninghouder wilsonbekwaam wordt. Maar het kan wel een onderdeel van de oplossing zijn. De machtiging kan bijvoorbeeld behulpzaam zijn in de situatie dat van wilsonbekwaamheid nog geen sprake is, maar het wel prettig is om iemand te helpen. Stel, een ouder heeft moeite om zijn bankzaken te regelen. Het kan dan prettig zijn als een kind via internetbankieren mee kan kijken op de rekening of een betalingsopdracht klaar kan zetten.

Een gezamenlijke bankrekening

De gezamenlijke bankrekening moet in dit kader ook vermeld worden. Hierbij is sprake van meerdere rekeninghouders die ieder zelfstandig over het saldo op de rekening kunnen beschikken. Bij partners komt dit veel voor. Sterker, veel partners hebben alleen maar een gezamenlijke bankrekening. Zou één van de partners wilsonbekwaam worden, dan kan de andere partner gewoon over de rekening blijven beschikken. De logische vraag is dan ook of een gezamenlijke bankrekening een goede oplossing is voor de situatie van wilsonbekwaamheid. Dat is niet zo. Het is alleen een regeling voor die specifieke bankrekening. Voor andere bankzaken kunnen 'twee handtekeningen' nodig zijn. En verder regelt een gezamenlijke bankrekening niets voor buiten de bank.

Een gezamenlijke bankrekening kan net als een machtiging op een bankrekening onderdeel zijn van de oplossing, maar is geen alomvattende oplossing. Als het geld op de bankrekening gezamenlijk bezit is, kan een gezamenlijke bankrekening de logische oplossing zijn. Als dat niet zo is, is een machtiging op de bankrekening de meest logische oplossing.

Heeft u nog vragen? Neem dan contact met ons op via nummer **070-4162999**.

Wij helpen u graag verder.

Met vriendelijke groet,
[Nuijten Accountants B.V.](#)

Bron: ABN- AMRO MeesPierson